

SA IMENOM (U IME) ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA.

GLAVA BOLESTI VJEROVIJESNIKA

pomilovao ga Allah i spasio, i njegove smrti i (GLAVA) govora Allaha, uzvišen je: "Zaista ti si mrtvac i zaista oni su mrtvac. Zatim zaista vi ćete se (na) sudnjem danu kod vašega (svoga) Gospoda prepirati (parničiti)."

A rekao je Junus od Zuhrije, rekao je Urvete, rekla je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (običaj da) govori u svojoj bolesti koja (je ta što) je umro u njoj (od koje je umro):

"O Aišo! Neprestano (ja) nalazim (tj. osjećam) bol (onoga) jela kojega sam jeo (tj. bio počeo da jedem) u Hajberu, pa ovo je vrijeme (čas) presijecanja (prekidanja) mojih leđa (ili: moje žile u leđima; ili: moje žile kucavice na vratu) od toga otrova (koji je stavila jedna Židovka u meso pečene ovce u Hajberu)."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba, od Ubejdulaha, sina Abdullaha, od Abdullaha, sina Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, od Umul-Fadle, kćeri Harisa, rekla je:

Čula sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) čita u sutonskoj (molitvi-akšamu suru iz Kur'ana koja počinje) sa (riječima) "Vel-murselati urfen", zatim nije (više) klanjao nama poslije nje (poslije te molitve), čak je zgrabio (uzeo, tj. usmrtio) njega Allah.

("Vel-murselati urfen": Tako mi (tih) poslanih dobrom (zbog dobra, darežljivosti). Ili: Tako mi (tih) poslanih smjenom (jedni iza drugih).)

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Ar'areta, pričao nam je Šubete od Ebu Bišra, od Seida, sina Džubejra, od Ibnu Abasa, rekao je:

Bio je Umer, sin Hattaba, bio zadovoljan Allah od njega, (običaj da) približi Ibnu Abasa (tj. da ga drži u svome sijelu, društvu), pa je rekao njemu Abdurahman, sin Avfa: "Zaista za nas (tj. u nas) su sinovi (mi imamo sinove koji je svaki pojedini) slično njemu (tj. kao i ono - kao što je on)." Pa je rekao: "Zaista on je odakle (ti) znaš (Svakako ti znaš odakle je)." Pa je pitao Umer Ibnu Abasa o ovome ajetu "Kada je došla pomoć Allaha i Pobjeda.", pa je rekao:

"Rok (tj. Smrt) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (što) je obznanio njega (rok, tj. smrt) njemu (Muhamedu a.s. Allah - to razumijem iz ovoga ajeta)." Pa je rekao: "Ne znam od nje (od te objave, od toga ajeta ništa drugo) osim što znaš (ti)."

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Sufjan od Sulejmana Ahvela, od Seida, sina Džubejra, rekao je: rekao je Ibnu Abas:

Četvrtak. A šta je četvrtak? Pojačao se je u poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, njegov bol, pa je rekao:

"Dođite mi, napisaću (tj. da napišem) vama (jednu) knjigu (pismo), (i) nećete zalutati (nikako) poslije njega (toga pisma, te knjige) nikada." Pa su se međusobno prepirali (svađali) - a ne treba (ni) kod (jednoga) vjerovijesnika (međusobno) prepiranje - pa su rekli:

"Šta je njegovo stanje (njegova stvar)? Je li napustio (povezan govor, tj. Je li govorio u bunilu to - Bunca li to on u bolesti)? Tražite razumijevanje (od) njega (tj. tražite od njega da dadne razumjeti, da razjasni nama šta on hoće)." Pa su otišli (tj. počeli da) vraćaju (oni) njemu (tj. da odbijaju njemu zahtjeve), pa je rekao:

"Pustite me, pa (jer moje stanje pripremanja za smrt) koje (je to što) sam ja u njemu (sada), bolje je od (onoga) što pozivate (vi neki) mene k njemu (k pisanju pisma, ali se svi ne slažete)." I oporučio je njima za tri (stvari):

"Izvedite (tj. Istjerajte te) idolopoklonike iz ostrva (tj. sa poluostrva) Arapa; i darivajte (to svako) izaslanstvo sa (onim) kao što darivah njih (kao što sam ih ja darivao)", i zašutio je od trećega, ili je rekao (i treće) pa sam zaboravio nju (tu rečenu treću stvar).

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Abdurezak, izvijestio nas je Mamer od Zuhrije, od Ubejdulaha, sina Abdullaha sina Utbeta, od Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je:

Pošto se je priveo (svome kraju života, tj. Pošto je bio na samrti) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a u (njegovoj) kući (sobi) su (neki) ljudi, pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ovamo vi (Dođite ovamo), napisaću (da napišem) vama (jednu) knjigu (jedno pismo), (i) nećete zalutati poslije njega." Pa je rekao neki (od) njih: "Zaista poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (u takvom je stanju da) je već nadvladao njega (njegov) bol, a kod vas je (tj. a vi imate) Kur'an. Dosta nam je knjiga Allaha." Pa su se protivili (tj. Pa se nisu složili o tom zahtjevu Muhameda a.s.) stanovnici (ljudi, gosti, posjetioci te) kuće (sobe) i prepirali su se. Pa od njih je (neko) ko govori: "Približite (Prikućite) se, (da) napiše vama knjigu (takvu da) nećete poslije nje zalutati." A od njih je (neko) ko govori (nešto drugo) osim toga. Pa pošto su umnožili (oni svoje) brbljanje i protivljenje, rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Ustanite." Rekao je Ubejdulah: Pa govoraše Ibnu Abas: Zaista nesreća, sva (cijela, puna) nesreća je to što se je ispriječio (što je stavio prepreku Umer) između poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i između (toga) da napiše njima tu knjigu (to pismo) zbog njihovoga protivljenja i njihove galame (vike, dreke).

PRIČAO NAM JE Jeserete, sin Safvana sina Džemila, Lahmija, pričao nam je Ibrahim, sin Sa'da, od svoga oca, od Urveta, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Pozvao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Fatimu - na nju pozdrav (njoj mir)! - u svojoj bolesti koja je (ta što) se zgrabio (uzeo, tj. umro, preminuo) u njoj, pa je međusobno tajno govorio njoj za (neku) stvar (za nešto), pa je plakala. Zatim je pozvao nju, pa je međusobno tajno govorio njoj za (neku) stvar, pa se smijala (nasmiješila). Pa smo je pitali o tome, pa je rekla:

"Tajno međusobno je govorio meni Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, da će se on zgrabiti (uzeti, tj. da će preminuti) u svome bolu koji je (taj što) je preminuo u njemu

(od kojeg je i umro), pa sam plakala (zaplakala). Zatim je (ponovo) međusobno tajno govorio meni, pa je izvijestio mene da sam ja prvo (lice od) njegove porodice (koje) slijedi njega (koje će umrijeti odmah ubrzo iza njega), pa sam se smijala (nasmijala)."

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Bešara, pričao nam je Gunder, pričao nam je Šubete od Sa'da, od Urveta, od Aiše, rekla je:

Slušah da ono neće umrijeti (nijedan) vjerovijesnik do (da) se stavi (dok se ne stavi) njemu na izbor između ovozemnosti i drugoga (onoga) svijeta. Pa sam čula Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori u svojoj bolesti koja (je ta što) je umro u njoj, a uzela je njega promuklost (ili hropac, teško disanje - govori):

".... sa (onima) koji (su takvi da) je oblagodatio (prosuo blagodat) Allah na njih.....". Ajet (taj vidi). Pa sam mislila (znala) da je on (u takvom stanju da) se je stavilo njemu na izbor.

PRIČAO NAM JE Muslim, pričao nam je Šubete od Sa'da, od Urveta, od Aiše, rekla je:

Pošto se razbolio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (svojom) bolešću koja (je ta što) je umro u njoj, počeo je (da) govori:

"U najviše društvo."

(Ili: "U najvišega druga, tj. Sa najvišim drugom." Ili: "U Najvišega Blagoga, tj. Sa Najvišim Blagim.")

PRIČAO NAM JE Ebul-Jeman, izvijestio nas je Šuajb od Zuhrije, rekao je Urvete, sin Zubejra:

Zaista Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Bio je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a on je zdrav, (kad je bio zdrav bio je običaja da) govori:

"Zaista ono nije se zgrabio (uzeo nijedan Božiji) vjerovijesnik nikada do (da) vidi (dok ne vidi) svoje sjedište od raja (u raju), zatim se (on) pozdravi (u cilju nagovještaja za opraštanje od života), ili se stavi njemu na izbor. Pa pošto se razbolio (Muhamed a.s.) i prisustvovalo je (tj. i došlo je) njemu (njegovo) zgrabljivanje (šćepavanje, uzimanje, tj. umiranje), a njegova glava je na stegnu Aiše, (i) onesvijestio se je on. Pa pošto se je osvijestio, podigao se je (ili: ukočio se je) njegov vid (pogled) prema tavanu kuće (sobe), zatim je rekao:

"Moj Bože! U najviše društvo!" Pa sam rekla: Tada neće susjedovati nama (tj. neće on biti susjed, komšija više nama). Pa sam poznala da je ono (to njegovo stanje) njegov hadis koji pričaše nama, a on je zdrav (pričaše o tom stanju kad je bio zdrav).

PRIČAO NAM JE Muhamed, pričao nam je Afan od Sahra, sina Džuvejrijeta, od Abdurahmana, sina Kasima, od njegovoga oca, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje:

Unišao je Abdurahman, sin Ebu Bekra, na (posjetu, u posjetu, tj. u ime posjete, obilaska) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, a ja sam naslonjačica (podupiračica,

prislonjačica) njega ka svojim prsima, a sa Abdurahmanom je svježa (sirova) zubočistka (misvak), čisti sebi zube s njom. Pa je pružio (tj. upro) njoj (zubočistki, misvaku) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, svoj vid (pogled). Pa sam uzela (tu) zubočistku, pa sam slomila (razbila) nju, i otrešla sam nju, i uljepšala sam nju, zatim sam dodala (dala) nju ka Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, pa je sebi čistio zube sa njom. Pa nisam nikada vidjela poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) je sebi čistio zube (nijednim, ijednim) čišćenjem sebi zuba ljepšim od njega (od toga čišćenja na smrti, na samrti, prije smrti). Pa nije trčao (tj. nije dopro da išta drugo učini poslije što je bilo to) da je završio (čišćenje zuba) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (nije više ništa učinio osim to da) je podigao svoju ruku - ili svoj prst (jedan od pripovjedača sumnja) - zatim je rekao:

"U najviše društvo!", tri (puta je to rekao), zatim je izvršio (tj. završio svoj život, umro je). I govoraše (ona-Aiša): Umro je, a njegova glava je između moje rupe (udolice među ključnjačama, sadžacima na vrhu prsa) i moje rupe (na sastavu vilica, na bradi, tj. a njegova je glava na prostoru moga vrata između mjesta sastava mojih ključnjača i moje brade, podbratka).

PRIČAO MI JE Hiban, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Junus od Ibnu Šihaba, izvijestio me je Urvete da je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, izvijestila njega da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, bio, kada se razbolio, (bio je) puhao (puhao bi) na svoju osobu (po sebi) sa muavizatom (tj. uz čitanje, uz učenje dviju sura Kur'ana koje se zovu muavizetani ili muavizatun - a to su sure Kul Euzu bi Rabbil-feleki i Kul euzu bi Rabbil-nasi, dvije zadnje sure u Mushafu Usmana r.a.), i potirao je od njega (od sebe, tj. potirao je sebe iza toga) sa svojom rukom. Pa pošto se je razbolio svoj bol (pošto se pojačao njegov bol) koji (je taj što) je preminuo u njemu, počela sam (da) pušem na njegovu osobu (po njemu) sa muavizatom (tj. čitajući, učeći muavizat - sure) koje puhaše (on, tj. koje on imaše običaj da uči, čita i da puše po sebi prilikom običnih oboljenja svojih prije toga smrtnoga oboljenja), i (da) potirem (tarem) sa rukom Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, od njega (tj. po njemu, njega - a to će reći: učila, čitala sam sure i puhala po njemu, a potirala sam ga njegovom rukom zbog blagoslovenosti njegove, zbog njegovog-njegova blagoslova).

PRIČAO NAM JE Muala, sin Eseda, pričao nam je Abdulaziz, sin Muhtara, pričao nam je Hišam, sin Urveta, od Abada, sina Abdullaha sina Zubejra, da je Aiša izvijestila njega da je ona čula Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, i slušala (prisluškivala) je k njemu (nagnuta, tj. slušala je njega) prije (nego) će da umre, a on je prislonjač (naslonio je) k meni svoja leđa (i) govori:

"Moj Bože! Oprosti meni, i pomiluj me i priključi me sa (tim) društvom."

PRIČAO NAM JE Salt, sin Muhameda, pričao nam je Ebu Avanete od Hilala Vezana, od Urveta, sina Zubejra, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je: rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u svojoj bolesti koja (je ta što on) nije ustao od nje (iz nje živ):

"Prokleo Allah (one) Židove (koji) su uzeli grobove svojih vjerovijesnika bogomoljama (za bogomolje, kao bogomolje)." Rekla je Aiša: Da nije to (razlog), zaista bi se pokazao (ili: postavio na otvorenom prostoru) njegov grob (kabur). Plašio se je da će se uzeti (njegov grob kao nekom) bogomoljom (kao neka bogomolja).

PRIČAO NAM JE Seid, sin Ufejra, rekao je: pričao mi je Lejs, pričao mi je Ukajl od Ibnu Šihaba, izvijestio me je Ubejdulah, sin Abdullaha sina Utbeta sina Mesuda, da je Aiša, žena (supruga) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekla:

Pošto je bio težak (vrlo teško bolestan) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, i pojačao se je u njega (njemu) njegov bol, zatražio je dozvolu (od) svojih žena (supruga) da se dvori (da se njeguje u bolesti, da se liječi) u mojoj sobi, pa su (one) dozvolile njemu. Pa je izašao, a on je između dvojice ljudi (tih svojih), crtaju njegove dvije noge u zemlji (po zemlji, tj. pužu, vuku se njegove noge po zemlji, po tlu - i pri tom ostavljaju trag od puzanja), između Abasa, sina Abdulmutaliba, i između (još jednoga) drugoga čovjeka (a ta dva čovjeka su pomagala njemu da pređe iz sobe Mejmunete u sobu Aiše).

Rekao je Ubejdulah: Pa sam izvijestio Abdullaha za (ovaj slučaj) koji je rekla Aiša, pa je rekao meni Abdullah, sin Abasa:

"Da li (ti) znaš ko je (bio taj) drugi čovjek kojega nije imenovala Aiša?" Rekao je: Rekao sam: "Ne." Rekao je Ibnu Abas: "On je Alija, sin Ebu Taliba." A bila je Aiša, žena Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (običaj da ona) priča da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, - pošto je unišao (u) moju sobu i pojačao se u njega njegov bol - rekao:

"Prolite (Prolijte, tj. Salijte) na mene (svu vodu) iz sedam mijehova (mješina za vodu koje su tako pune da) se nisu odriješile njihove uzice (sveze), možda ja (da) ugovorim (da postavim uslove, uvjete, tj. da oporučim) ka (tim) ljudima." Pa smo posadili njega u (jedno) korito (za bojadisanje) Hafse, žene Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (u Hafsinu korito) zatim smo počeli (da) lijevamo na njega iz tih mijehova (sve dotle) dok je počeo (da) daje znak k nama sa svojom rukom da (tj. to jest) već ste učinile (kako sam rekao, dakle: da su već uradile onako kako je on rekao). Rekla je: Zatim je izašao ka (tim) ljudima, pa je klanjao njima i predikovao je njima (i održao im je propovjed, vaz).

A izvijestio me je Ubejdulah, sin Abdullaha sina Utbeta, da su Aiša i Abdullah, sin Abasa, bio zadovoljan Allah od njih, rekli njih dvoje:

Pošto je sišla (odsjela bolest) u poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, počeo je (da) baca odjeću (jednu, tj. jednu crnu haljinku po kojoj su šare) na svoje lice. Pa kada se je (tj. kada bi se) stužio (smučio, tj. kada bi ga obuzela muka, tegoba usljed velike vatre, temperature), otkrio je (otkrio bi) nju od (sa) svoga lica, pa je (pa bi) rekao, a on je takođe (u tegobi):

"Prokletstvo Allaha na (one) Židove i kršćane (što) su uzeli (ili: koji su uzeli) grobove svojih vjerovijesnika bogomoljama (za bogomolje, kao bogomolje)." Upozorava (Opominje na ono) što su napravili (učinili). Izvijestio me je Ubejdulah da je Aiša rekla:

Zaista već sam odvrćala međusobno (tj. odbijala sam zahtjev) poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u tome (tj. u njegovom zahtjevu da Ebu Bekr bude vođa, rukovodilac, imam, predvodnik muslimanima u molitvi umjesto bolesnoga Muhameda a.s.), a nije nosilo mene na mnogo (često) međusobno odvrćanje njemu (ništa drugo) osim (to) da ono nije palo u moje srce da (ti) ljudi vole poslije njega (Muhameda a.s. ijednoga) čovjeka (koji) je stao (u, na) njegovo mjesto stajanja ikada, i ne mišljah (drukčije osim tako) da ono nikada neće stati jedan (čovjek, neko u, na) njegovo mjesto stajanja (pa da će drukčije proći) osim (tako da bi) zloslutili (ti) ljudi sa njim (zbog njega, zbog toga koji bi stao mjesto,

umjesto Muhameda a.s.), pa sam htjela da skrene to (tj. da spriječi tu zlu slutnju) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, od Ebu Bekra.

Predao je njega (ovaj hadis) Ibnu Umer, i Ebu Musa i Ibnu Abas, bio zadovoljan Allah od njih (s njima), od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, pričao nam je Lejs, rekao je: pričao mi je Ibnul-Had od Abdurahmana, sina Kasima, od njegovoga oca, od Aiše, rekla je:

Umro je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, a zaista on je zaista između moje rupe pod vratom (među sadžakovima, ključnjačama) i moje rupe na bradi (ili: i moga podbradka; ili: i moga izvišenoga, uzdignutoga dijela vrata), pa neću mrziti žestinu smrti nijednome (čovjeku, tj. nikome) nikada (vječno) poslije Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO MI JE Ishak, izvijestio nas je Bišr, sin Šuajba sina Ebu Hamzeta, pričao mi je moj otac od Zuhrije, rekao je: izvijestio me je Abdullah, sin Kaba sina Malika, El-Ensarija - a bio je Ka'b, sin Malika jedan (od one) trojice koji su (ti što) se je vratilo na njih (tj. što im je primljeno pokajanje) - da je Abdullah, sin Abasa izvijestio njega da je Alija, sin Ebu Taliba, bio zadovoljan Allah od njega, izašao od (iz sijela, sa sijela) kod (od) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u njegovom bolu koji (je taj što) je preminuo u njemu, pa su rekli (okupljeni) ljudi:

"O Ebul-Hasene!" (Ebul-Hasen je nadimak Alije.) "Kako je osvanuo poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (u zdravlju)?" Pa je rekao (Alija): "Osvanuo je - sa zahvalom Allahu (tj. Osvanuo je, hvala Allahu!) - ozdravljen (zdrav)." Pa je uzeo za njegovu ruku (tj. za Alijinu ruku) Abas, sin Abdulmutaliba, pa je rekao njemu: "Ti si tako mi Allaha poslije tri dana rob (njegovoga, ili: toga izvjesnoga) štapa."

(Rob štapa - Rob žezla znači, prema komentatorima, službenik kome drugi zapovijeda, a to znači vlast će preuzeti neko drugi poslije Muhameda a.s. nad muslimanima, a ne ti lično ako već sada ne povedeš računa o tome.)

I zaista ja (veli dalje pronicljivi Abas r.a.) tako mi Allaha zaista mislim (smatram) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (da) će preminuti od ovoga svoga bola (u ovoj bolesti). Zaista ja zaista poznajem lica Abdulmutalibovića (kako izgledaju) kod smrti (tj. pri časovima pred smrt). "Odvedi nas ka poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa neka pitamo (tj. pa da pitamo) njega u koga je ova stvar (tj. kome treba da pripadne poslije njega ova stvar - stvar rukovođenja i upravljanja muslimanskom zajednicom i muslimanskom državom). Ako je u (na) nama (meni, ili tebi, o Alija), znali smo (tj. da znamo) to. A ako je u (na drugome nekom) osim nas, znali smo njega (da znamo njega), pa je oporučio za nas (ili: pa je oporučio nama, tj. pa da oporuči nama; ili: pa da oporuči nas, preporuči nas)."

(Omaškom je u obje zadnje rečenice ispuštena u prevodu riječ "bila", pa rečenice doslovno treba da glase ovako: "Ako je bila (ova stvar) u nama, znali smo to. A ako je (ta stvar) bila u (drugoga) osim nas, znali smo njega, pa (da) je oporučio za nas.")

Pa je rekao Alija: "Zaista mi tako mi Allaha zaista ako smo pitali nju (tj. tražili upravu, vlast; odnosno ako budemo tražili vlast od) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je spriječio (pa spriječi, odbije da dadne) nama nju, neće dati nama nju (ti) ljudi poslije njega.

I zaista ja tako mi Allaha neću pitati (tražiti) nju (od) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Seid, sin Ufejra, rekao je: pričao mi je Lejs, rekao je: pričao mi je Ukajl od Ibnu Šihaba, rekao je: pričao mi je Enes, sin Malika, bio zadovoljan Allah od njega, da su muslimani (bili u takvoj prilici da) - dok su oni bili u molitvi (te) zore od ponedjeljka, a Ebu Bekr klanja njima - nije iznenadilo njih (ništa drugo) osim poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (svojom pojavom). Već je otkrio zastor sobe Aiše (Aišine), pa je gledao k njima, a oni su u redovima (te) molitve, zatim se je osmjehnuo smije se (smiješi se).

Pa se stuknuo (vratio se) Ebu Bekr na svoje dvije pete (tj. unazad) zato (da) dopre redu (prvome, tj. da stane u prvi red, a da Muhamed a.s. stane na rukovodeće mjesto-mihrab). A mislio je da poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, hoće da izađe ka (toj) molitvi. Pa je rekao Enes: I pomišljali su (ti) muslimani da se stave iskušenju u (toj) svojoj molitvi (tj. da prekinu svoju molitvu) radošću (tj. od veselja, zbog radosti što se susreću) sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Pa je dao znak (tj. pokazao je) k njima sa svojom rukom poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, da (to jest): Upotpunite vašu (svoju) molitvu (tj. da nastave sa klanjanjem). Zatim je unišao (u Aišinu) sobu i spustio je (taj) zastor.

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Ubejda, pričao nam je 'Isa, sin Junusa, od Umera, sina Seida, rekao je: izvijestio me je Ibnu Ebu Mulejkete da je Ebu Amr Zekvan, slobodnjak Aiše, izvijestio njega da Aiša govoraše:

Zaista od blagodati Allaha na mene je (tj. Među Allahove blagodati, dobročinstva koje je dao meni je i to) da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, preminuo u mojoj sobi, i u mome danu, i među mojim (donjim, odnosno srednjim) prsima i mojim gornjim prsima ("sahr" je prostor prsa između dojki, a "nahr" je prostor prsa odmah ispod vrata koji pokriva nakit, ogrlica, đerdan) i da je Allah sastavio između moje pljuvačke i njegove (Muhamedove a.s.) pljuvačke kod njegove (Muhamedove a.s.) smrti (na slijedeći način). Unišao je meni (moj brat) Abdurahman i u njegovoj ruci je (ta) zubočistka (misvak), a ja sam prislonjačica (tj. a ja podupirem) poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Pa sam vidjela njega (da) gleda (pogleda) k njemu i poznala (spazila) sam da on voli (tj. želi tu) zubočistku (misvak). Pa sam rekla:

"Uzeću je tebi." Pa je dao znak (pokazao) sa svojom glavom (kao znak za "da"): "Da." Pa sam dohvatila (uzela) njega (misvak, zubočistku), pa je bila jaka njemu. I rekla sam: "Razmekšaću nju tebi?" Pa je dao znak sa svojom glavom da (u znak odobravanja): "Da." Pa sam razmekšala nju. A pred njim je (bila jedna) posuda (od kože za vodu), ili (jedna) posuda (od drveta za vodu, velika drvena čaša) - sumnja Umer (pripovjedač o tom kako je rečeno da li kožna, ili drvena posuda za vodu) - u njoj je voda. Pa je počeo (da) uvodi (da stavlja) svoje dvije ruke u (tu) vodu, pa potire sa njima dvjema svoje lice govori (tj. govoreći on):

"Nema božanstva osim Allah! Zaista za (ovu) smrt su teškoće (tj. Zaista ova smrt ima teškoće, velike muke čovjek trpi u smrti)." Zatim je uspravio (podigao) svoju ruku, pa je počeo (da) govori:

"U (to) najviše društvo!", dok se je zgrabio (uzeo, tj. umro) i nagela se je (tj. i klonula je) njegova ruka.

PRIČAO NAM JE Ismail, pričao mi je Sulejman, sin Bilala, pričao nam je Hišam, sin Urveta; izvijestio me je moj otac od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pitaše u svojoj bolesti koja (je ta što) je umro u njoj govori (tj. govoreći on):

"Gdje sam ja sutra? Gdje sam ja sutra?"

(Dakle: Kod koje žene trebam sutra da budem u svom redosljedu prilikom obilaska svojih žena?)

Hoće dan Aiše. Pa su dozvolile njemu njegove žene (da) bude gje je htio (gdje hoće). Pa je bio u sobi Aiše, čak je umro (pa je i umro) kod nje. Rekla je Aiša: Pa je umro u (onome) danu koji je (taj što on - Muhamed a.s.) kružao (tj. što dolazao redovno, što je svakako redovno dolazio on) na mene (meni) u njemu (u tom danu) u moju sobu (ili: u mojoj sobi - je umro). Pa je uzeo njega (zgrabio njega) Allah, a zaista njegova glava, je zaista između mojih gornjih prsa i mojih donjih (ili: srednjih) prsa, i pomiješala se je njegova pljuvačka (sa) mojom pljuvačkom. Zatim je rekla (objašnjavajući ona da su se pljuvačke pomiješale putem misvaka, zubočistke):

Unišao je Abdurahman, sin Ebu Bekra, a sa njim je (tj. a on je imao, bila je u njega jedna) zubočistka, čisti (čistio je) sebi zube s njom. Pa je pogledao k njemu poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio. Pa sam rekla njemu: "Daruj (Daj) mi ovu (svoju) zubočistku, o Abdurahmane!" Pa je darovao meni nju. Pa sam obgrizla (razbila) nju, zatim sam žvakala nju (da je razmekšam), pa sam dala nju poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je čistio sebi zube s njom, a on je prislonjen ka mojim prsima (naslonio se je na moja prsa - a na taj način su se i pljuvačke pomiješale, jer je Aiša u svojim ustima žvakala zubočistku i dodala je Muhamedu a.s. koji je odmah s njom čistio zube bez ikakvoga otresanja zubočistke).

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hamad, sin Zejda, od Ejuba, od Ibnu Ebu Mulejketa, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Preminuo je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, u mojoj sobi, i u mome danu (dakle: poklopio se, trefio se baš taj dan kad i dolazi svakako redosljed na mene da me obiđe, posjeti Muhamed a.s.) i između mojih donjih (srednjih) prsa i mojih gornjih prsa (i moga najviše, najgornjega dijela prsa). I bila je jedna (od) nas (običaja da) traži zaštitu (spasa) njemu sa (nekome) molbom (molitvom upućenom Allahu dž.š.) kada se (tj. kada bi se on - Muhamed a.s.) razbolio, pa sam otišla (tj. počela da) tražim zaštitu (spasa) njemu, pa je podigao svoju glavu ka nebu (tome) i rekao je:

"U najviše društvo! U najviše društvo!" I prošao je Abdurahman, sin Ebu Bekra, a u njegovoj ruci je (jedna) grana vlažna (tj. sirova), pa je pogledao k njemu Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa sam mislila da je njemu u njoj (u toj sirovoj grani neka) potreba, pa sam uzela nju, pa sam žvakala (sažvakala) njezinu glavu (njezin vrh), i otresla sam nju, pa sam dala nju k njemu. Pa je čistio sebi zube s njom kao najljepše što je bio (nekad) čistač zuba sebi (dakle: očistio je zube najljepše što je mogao), zatim je dodao meni nju (zubočistku), pa je pala njegova ruka; ili: pa je pala (ta grana) iz njegove ruke, pa je (na taj način) sastavio Allah između moje pljuvačke i njegove pljuvačke u zadnjem danu (zadnji dan) od (te) ovozemnosti (od života na ovome svijetu) i prvome danu od (toga) drugoga (svijeta, od zagrobnoga života, od života onoga svijeta).

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba, rekao je: izvijestio me je Ebu Selemete da je Aiša izvijestila njega da je Ebu Bekr, bio zadovoljan Allah od njega, došao na (jednom) konju iz svoga stana u Sunhu (mjestu u predjelu Medine), dok je (tj. te je) sišao (odjašio, sjahao), pa je unišao (u) Bogomolju. Pa nije govorio (tim) ljudima dok je unišao (tj. nego je unišao) Aiši, pa se upravio poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a on je pokriven sa (jednom) odjećom (ogrtača iz Jemena zvanoga) hiberete (ili: hibere), pa je otkrio njegovo lice, zatim se je sagnuo (nadnio) na njega, pa je poljubio njega i zaplakao je. Zatim je rekao:

"Sa mojim ocem ti si i mojom majkom! Tako mi Allaha neće sastaviti Allah na tebe dvije smrti. Što se tiče smrti koja se je propisala na tebe (tebi na ovom svijetu), pa već si umro nju (već si je doživio)." Rekao je Zuhrija: A pričao mi je Ebu Selemete od Abdullaha, sina Abasa, da je Ebu Bekr izašao, a Umer, sin Hataba, govori (tim) ljudima, pa je rekao:

"Sjedi, o Umer!" Pa nije htio Umer da sjede (sjedne). Pa su se okrenuli (ti) ljudi k njemu, a ostavili su Umera. Pa je rekao Ebu Bekr:

"Što se tiče poslije, ko je bio od vas (takav da) obožava Muhameda, pomilovao ga Allah i spasio, pa zaista Muhamed je već umro. A ko je bio od vas (takav da) obožava Allaha, pa zaista Allah je živ, neće umrijeti. Rekao je Allah, uzvišen je:

"A nije Muhamed (ništa drugo) osim (jedan) poslanik, već su prošli od prije njega (Moji) poslanici.....", do Njegovoga govora "..... (te) zahvalne." I rekao je: Tako mi Allaha kao da (ti okupljeni) ljudi nisu znali da je Allah spustio ovaj ajet dok je (tj. do časa kada je) pročitao njega Ebu Bekr (dok ga nije pročitao, dok ga nije rekao, izrekao Ebu Bekr). Pa su susreli (tj. prihvatili, primili) njega (taj ajet okupljeni) ljudi od njega (Ebu Bekra) svaki (od njih (tj. svi oni), pa ne čujem (nijednoga) čovjeka od (tih) ljudi (drukčije) osim (tako da) čita njega (da uči taj ajet).

(Ajet je u arapskom jeziku žeskoga roda, pa je zato i zamjenica u ovim rečenicama koja se odnosi na tu riječ uvijek ženskoga roda.)

Pa izvijestio me je Seid, sin Musejeba da je Umer, rekao:

"Tako mi Allaha nije ono (drukčije sa mnom bilo) osim (tako) da sam čuo Ebu Bekra (da) je pročitao njega, pa sam se zapanjio (izgubio, zaprepastio), čak ne podižu (tj. ne nose, ne mogu da nose) mene moje dvije noge (dakle: klonule su mi noge - u narodu se kaže: "odsjekle su mi se noge") i čak sam pao ka (toj) zemlji (na tlo) kada sam čuo njega (da) je pročitao njega (taj ajet) da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, već umro."

PRIČAO MI JE Abdullah, sin Ebu Šejbeta, pričao nam je Jahja, sin Seida, od Sufjana, od Musa-a, sina Ebu Aišeta, od Ubejdullaha, sina Abdullaha, sina Utbeta, od Aiše i Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih, da je Ebu Bekr, bio zadovoljan Allah od njega (s njim), poljubio Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, poslije njegove smrti.

PRIČAO NAM JE Alija, pričao nam je Jahja i povećao je: Rekla je Aiša:

Stavljali smo lijek (u jedan kraj usta) njemu u njegovoj bolesti, pa je počeo (da) daje znak ka nama da (to jest): Ne stavljajte lijek meni (Znak da mu ne stavljaju, da mu ne daju lijek). Pa smo rekli: Odvratnost bolesnika za lijek (je uzrok da nam on daje znak da mu ne

stavljamo lijek - a veli se da su mu stavljali izvjesno, određeno indijsko drvo i maslinovo ulje). Pa pošto se osvijestio, rekao je:

"Zar nisam zabranjivao (zabranio) vama da (vi) stavljate lijek meni?" Rekli smo: "Odvratnost bolesnika za (na) lijek (možda da te je na to navela)." Pa je rekao: "Neće ostati (ni) jedan (čovjek) u (ovoj) sobi (drukčije da se postupi sa njim) osim (tako da) se stavio njemu (da mu se stavi) lijek (u jedan kraj usta), a ja (da) gledam (tj. odmah dok ja gledam, na moje oči da mu se stavi lijek), osim Abasa (izuzev Abasa), pa on (tj. jer on) nije prisustvovao vama (sa vama u stavljanju meni lijeka u usta)."

Predao je njega (ovaj hadis) Ibnu Ebu Zinad od Hišama, od njegovoga oca, od Aiše, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

(Napominje se da u komentaru Ajnije stoji da izraz "ledud", od čega je i glagol ledde jeluddu, znači lijek koji se stavlja, daje u jedan kraj, u jednu polovinu usta; "vedžur" je lijek koji se salijeva u grlo, a "seut" je lijek koji se stavlja, daje u nos, na nos, kroz nos.)

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Muhameda, rekao je: izvijestio nas je Ezher, rekao je: izvijestio nas je Ibnu Avn od Ibrahima, od Esveda, rekao je:

Spomenulo se je kod Aiše da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, oporučio ka Aliji (za hilafet, za vlast, upravu-da Alija bude vladar muslimana pošto umre, kad umre Muhamed a.s., kako to tvrde šiije), pa je rekla (Aiša):

"Ko je rekao njega (tj. Ko je rekao to, Ko je to rekao)? Zaista već sam vidjela Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, a zaista ja sam zaista prislonjačica njega ka svojim prsima (tj. a ja sam naslonila njega na svoja prsa), pa je pozvao za (svoj) leđen (lavor, legin - svoju posudu), pa se je nageo (spustio, opustio, tj. klonuo je), pa je umro, pa nisam opazila (ni kada i kako izdaše - kako je izdahno, izdahnuo). Pa kako je oporučio ka Aliji (da poslije njega bude halifa)?"

(Veli se da je pozvao da mu se donese lavor, leđen, leginj da bi pljunuo.)

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Malik, sin Migvela, od Talhata, rekao je: pitao sam Abdullaha, sina Ebu Evfa-a, bio zadovoljan Allah od njih dvojice:

"Oporučio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (nekome nešto, tj. Je li oporučio)?" Pa je rekao: "Ne." Pa sam rekao: "Kako se je propisala na ljude (tj. ljudima ta) oporuka - ili: (Kako) se je zapovjedilo njima za nju (za oporuku kada je nije učinio lično Muhamed a.s.)?" Rekao je: "Oporučio je (Muhamed a.s.) za knjigu Allaha."

(To znači: Muhamed a.s. nije oporučio ništa u vezi imovine, a niti u vezi uprave i vlasti Aliji kako tvrde šiije, ali je pred kraj života dok je još bio zdrav oporučio za Allahovu knjigu Kur'an da se drže nje muslimani, a u knjizi Allaha Kur'anu stoji zapovjed da se izvrši oporuka od "hajra-dobra" ako ga čovjek ostavlja iza sebe poslije smrti, a ta je zapovjed, odnosno propis sadržan u suri Bekare u 180. ajetu, a vasijet-oporuka se spominje i u suri Nisa-u u 12. ajetu, pa je na osnovu toga propisana oporuka.)

PRIČAO NAM JE Kutejbete, pričao nam je Ebul-Ahvas od Ebu Ishaka, od Amra, sina Harisa, rekao je:

Nije ostavio poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (nijednoga) zlatnika, a ni srebrenjaka, a ni roba, a ni robinje (a niti šta drugo od imovine) osim svoju bijelu mazgu koja (je bila ta što) jahaše nju, i svoje oružje i (jednu) zemlju (što) je učinio nju za sina puta (tj. za putnika) milostinjom (kao milostinja).

(Zbog određenoga člana "el" na riječi "sebil": put, vjerovatno se misli na putnika na Božijem putu.)

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hamad od Sabita, od Enesa, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Pošto je bio težak (tj. Kada je postao teško bolestan) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, počela je (muka, tegoba da) pokriva (snalazi) njega, pa je rekla Fatima-na nju pozdrav (njoj mir)!- :

"Jao (Kuku) muke očeve!" Pa je rekao njoj: "Nije (tj. Neće biti) na tvome ocu (više nikada nikakva) muka poslije danas (poslije ovoga dana)." Pa pošto je umro, rekla je: "O oče, (ti koji si taj što) je odgovorio Gospodu (koji) je pozvao njega. O oče, (ti si onaj) ko (je takav da) je raj zelenila (raj zelenila trava) njegovo (tvoje) boravište. O oče, ka Džibrilu oglašavamo smrt njega (tj. oglašavamo tvoju smrt Džibrilu)." (Doslovno: "O oče, (ti si onaj što) ka Džibrilu mrtvim oglašavamo njega.") Pa pošto se je zakopao (pokopao) rekla je Fatima - na nju pozdrav (njoj mir)!:

"O Enese! Zar su bile dobre (tj. Kako su bile raspoložene, Kako su mogle pregoriti i sebi dozvoliti) vaše duše da sipate (zgrćete, nagrćete) na poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (tu) zemlju?"

GLAVA

zadnjega (onoga) što je govorio s njim (tj. što je govorio njega, što je izgovorio njega - zadnje što je rekao) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Bišr, sin Muhameda, pričao nam je Abdullah, rekao je Junus, rekao je Zuhrija, izvijestio me je Seid, sin Musejeba u (među nekim) ljudima od stanovnika (te) nauke (tj. od učenih ljudi) da je Aiša rekla:

Bio je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (običaja da) govori, a on je zdrav (kad je bio zdrav):

"Zaista ono nije se zgrabio (uzeo, nije umro nijedan) vjerovijesnik do (da) vidi (dok ne vidi) svoje sjedište od raja (tj. u raj), zatim se stavi njemu na izbor (da izabere, odabere ili će da umre, ili će da još živi). Pa pošto je sišao (došao smrtni bol) s njim (tj. njemu), a njegova je glava na mome stegnu onesvijestio se je, zatim se je osvijestio (došao je opet k sebi), pa je ukočio (tj. podigao) svoj vid (pogled) ka tavanu (krovu te) sobe, zatim je rekao:

"Moj Bože! Najviše društvo!" Pa sam rekla: Tada neće sebi odabrati (izabrati) nas. I poznala sam da je ono (to onaj) hadis koji pričaše nama (on) za njega, a on je zdrav (kad je bio zdrav). Rekla je: Pa je to bio kraj riječi (što) je govorio s njom (Pa su to bile zadnje njegove riječi, tj. Pa je to bila zadnja riječ što je izgovorio nju): "Moj Bože! Najviše društvo!"

GLAVA

smrti Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Šejban od Jahja-a, od Ebu Selemeta, od Aiše i Ibnu Abasa, bio zadovoljan Allah od njih (s njima), da je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, ostao u Meki deset godina (a) spušta se na njega (tj. objavljuje se njemu) Kur'an, a u Medini deset.

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, pričao nam je Lejs od Ukajla, od Ibnu Šihaba, od Urveta, sina Zubejra, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, preminuo, a on je sin (tj. a on ima starosti) šezdeset i tri (godine).

Rekao je Ibnu Šihab: A izvijestio me je Seid, sin Musejeba slično njemu (prethodnom tekstu, hadisu).

GLAVA.

PRIČAO NAM JE Kabisate, pričao nam je Sufjan od Aameša, od Ibrahima, od Esveda, od Aiše, bio zadovoljan Allah od nje, rekla je:

Preminuo je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, a njegov oklop je založen kod (jednoga) Židova za trideset - misli (na količinu od trideset) sa'ova (a ne na neku drugu količinu) - od ječma (ječma).

GLAVA

slanja (odašiljanja) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (koji je poslao u vojni pohod) Usameta, sina Zejda, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, (i to poslao ga je on) u svojoj bolesti koja (je ta što) je preminuo u njoj.

PRIČAO NAM JE Ebu Asim Dahak, sin Mahleda, od Fudajla, sina Sulejmana, pričao nam je Musa, sin Ukbeta, od Salima, od njegovoga oca:

Učinio je namjesnikom Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Usameta, pa su rekli o njemu (u vezi njega neke prigovore zbog njegove mladosti), pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio:

"Već je doprlo meni da ste vi rekli o Usametu (neke prigovore, zamjerke), a zaista on je najdraži čovjek (draži od svih ljudi) k meni."

PRIČAO NAM JE Ismail, pričao nam je Malik od Abdullaha, sina Dinara, od Abdullaha, sina Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, da je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, poslao (jedno) poslanje (slanje, tj. jednu četvu) i učinio je zapovjednikom nad njima Usameta, sina Zejda. Pa su udarili (izvjesni) ljudi u njegovo zapovjedništvo (tj. stavljali su zamjerke tome što je on postavljen na tu dužnost), pa je ustao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Ako udarate u njegovo zapovjedništvo, pa već udaraste u zapovjedništvo njegovoga oca otprije. Tako mi zakletve Allaha (ili: I zakletva Allaha, tj. I kunem se Allahom) zaista je bio (on) zaista stvoren za (to) zapovjedništvo, i zaista je bio zaista od najdražih (između) ljudi k meni, i zaista ovaj (tj. Usamete) je zaista od najdražih (između) ljudi k meni poslije njega (tj. poslije Usametovoga oca Zejda, sina Harisetovoga)."

GLAVA.

PRIČAO NAM JE Asbag, rekao je: izvijestio me je Ibnu Vehb, rekao je: izvijestio me je Amr od Ibnu Ebu Habiba, od Ebul-Hajra, od Sunabihije da je on (Ebul-Hajr) rekao njemu (Sunabihiji):

"Kada si se iselio (iz Jemena u Medinu)?" Rekao je: "Izašli smo iz Jemena isiljajući se (seleći mi ka Medini), pa smo došli Džuhfi (u Džuhfu), pa je došao (jedan) jahač (konjanik), pa sam rekao njemu: "Vijest (svoju daj nam)!" (To jest: "Kaži nam, šta znaš, šta ima novo?") Pa je rekao: "Zakopali (Pokopali) smo Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, od prije pet (prije pet dana, tj. ima pet dana)." Rekao sam (veli opet Ebul-Hajr pitajući Sunabihiju): "Da li si čuo o noći (izvjesne) količine (mjere, tj. noći sudbine - lejlei kadru ikakvu) stvar (išta)?" Rekao je: "Da. Izvijestio me je Bilal, muezin (mujezin, vikač, vikar) Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, da je ono (ona - ta noć) u sedam (tih noći) u zadnjih deset (tih noći u mjesecu ramadanu, ramazanu)."

GLAVA:

Koliko je (vojnih pohoda, vojni, ratova) ratovao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (lično).(?).

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Redža-a, pričao nam je Israil od Ebu Ishaka, rekao je: pitao sam Zejda, sina Erkama, bio zadovoljan Allah od njega:

"Koliko si ratovao (ratova u društvu) sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (lično ti)?" Rekao je: "Sedamnaest." Rekao sam: "Koliko je ratovao (ratova) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (on lično)?" Rekao je: "Devetnaest (19)."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Redža-a, pričao nam je Israil od Ebu Ishaka, pričao nam je Bera', bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Ratovao sam (u društvu) sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, petnaest (vojnih pohoda).

PRIČAO MI JE Ahmed, sin Hasena, pričao nam je Ahmed, sin Muhameda sina Hanbela sina Hilala, pričao nam je Mutemir, sin Sulejmana, od Kehmesa, od Ibnu Burejdeta, od njegovoga oca, rekao je:

Ratovao je (on u društvu) sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, šesnaest vojni.